

CENTRUM ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII SPORTOWEJ

REKONSTRUKCJA WIĘZADEŁ STAWU BARKOWO-OBOJCZYKOWEGO

PROTOKÓŁ REHABILITACYJNY

www.sportoklinik.pl
ul. Kałuży 1, 30-111 Kraków (STADION CRACOVIA)

REKONSTRUKCJA WIĘZADEŁ STAWU BARKOWO-OBOJCZYKOWEGO

PROTOKÓŁ REHABILITACYJNY

PRZYCZYNY

Najczęściej jest to upadek na bark lub bezpośrednio na ramię bądź na wyprostowaną rękę.

W takiej sytuacji obojczyk opiera się o żebra klatki piersiowej, a łopatką popchnięta zostaje ku dołowi, w wyniku czego uszkodzeniu ulega właśnie staw barkowo-obojczykowy i więzadła w jego okolicy. Urazowi temu może towarzyszyć uszkodzenie przyczepu mięśnia naramiennego lub czworobocznego do obojczyka, złamanie wyrostka barkowego, obojczyka lub wyrostka kruczego łopatki.

OBJAWY

- ból i tkliwość nad stawem,
- obrzęk tej okolicy,
- ból w trakcie ruchu w stawie ramiennym,
- wyraźne odstawanie obojczyka do góry (stopień V uszkodzenia),
- objaw klawisza – wystający koniec obojczyka można wcisnąć na miejsce palcem, jednak po zwolnieniu ucisku obojczyk ponownie odskakuje.

LECZENIE

- Typ I leczy się zachowawczo. Zaleca się odpoczynek, przykładanie lodu, używanie łagodnych środków przeciwbólowych i przeciwzapalnych oraz unieruchomienie w temblaku lub ortezie. Ważne jest jak najwcześniejsze wykonywanie ćwiczeń w pełnym zakresie ruchu oraz powrót do aktywności sportowej.
- Typ II powinien być leczony w podobny sposób, jednak przesunięcie obojczyka o ½ jego szerokości wymaga tapingu oraz unieruchomienia na 2-3 tygodnie, a dźwiganie czy sporty kontaktowe możliwe są dopiero po 6 tygodniach.

. Typ IV-VI leczy się operacyjnie, natomiast metoda leczenia uszkodzenia więzadeł i niewielkiego przemieszczenia obojczyka, czyli typ III uszkodzenia, uzależniona jest od aktywności pacjenta. Leczenie zachowawcze w takim przypadku przeważnie daje wyniki satysfakcjonujące u osób, które nie są zbyt aktywne. Nie pojawiają się żadne dolegliwości w czasie wykonywania czynności dnia codziennego. Sportowcy jednak muszą być potraktowani specjalnie. Po leczeniu zachowawczym mogą mieć dolegliwości w czasie mocnego obciążania stawu, np. w czasie rzucania oszczepem, oraz są narażeni na rozwój zwyrodnienia stawu barkowo-obojczykowego w przyszłości.

REHABILITACJA

. proces rehabilitacji przebiega wieloetapowo i u każdego pacjenta inaczej
. wiele zależy od systematyczności i sumienności wykonywanych ćwiczeń, a także stanu przed urazowego, predyspozycji ruchowych i rodzaju sportu uprawianego przed kontuzją.

Bardzo ważnym elementem jest zaakceptowanie urazu i czasowego ograniczenia sprawności, a także od oczekiwań jakie ma pacjent względem siebie jak i terapeuty.

Proces rehabilitacji podzielony został na fazy, to w przypadku kiedy pacjent nie spełnia określonych kryteriów należy kontynuować dany etap aż do ich osiągnięcia. Jednoczesne osiągnięcie danych celów przed określonym czasem skutkuje tym samym-pozostaniem na danym etapie.

POOPERACYJNA FAZA

FAZA I (1-4 TYG.)

Fizjoterapia 1x tydzień, ćwiczenia 6x tydzień

Przed każdym treningiem proszę zrobić 10 minutową rozgrzewkę
(rower, spacer szybszym krokiem)

Każde z ćwiczeń min 3x10 powtórzeń, lub do zmęczenia
(w przypadku ćwiczeń izometrycznych napięcie mięśnia utrzymać przez 10 sekund)

CELE

- ochrona integralności reparacji
- Stopniowe zwiększenie pasywnego zakresu ruchu
- Zapobieganie zanikom mięśni
- Nauka prawidłowego oddychania
- Nauka prawidłowego aktywowania mięśni stabilizujących łopatki
- Powrót do czynności życia codziennego z modyfikacjami

UWAGI

- Trzymać ramię w temblaku lub zalecanej ortezie
- Utrzymywać rany pooperacyjne czyste i suche
- Unikać aktywnej rotacji zewnętrznej i odwiedzenia
- Unikać podnoszenia przedmiotów
- Nie zakładać ręki za plecy
- Unikać gwałtownych ruchów i nadmiernego rozciągania
- Chłodzenie barku/krioterapia

ĆWICZENIA

- rower stacjonarny
- Refrakcja łopatek
- Ćwiczenie z piłką, połóż piłkę na stole, ramię zgięte w łokciu opiera się na piłce.

Wykonaj ruch łopatka w kierunku kości krzyżowej, przytrzymaj 10 sekund

- Pasywne zgięcie do 120 stopni, pacjent w pozycji leżącej, ręka zdrowa dźwiga rękę operowaną do 120 stopni zgięcia

- Pasywna rotacja zewnętrzna do 45 stopni
- Stabilizacja stawu barkowego przy ścianie z piłką
- Aktywacja stawu nadgarstkowego i łokciowego
- Aktywacja mięśnia zębatego
- Zaciskanie piłeczki w dłoni

TERAPIA MANUALNA

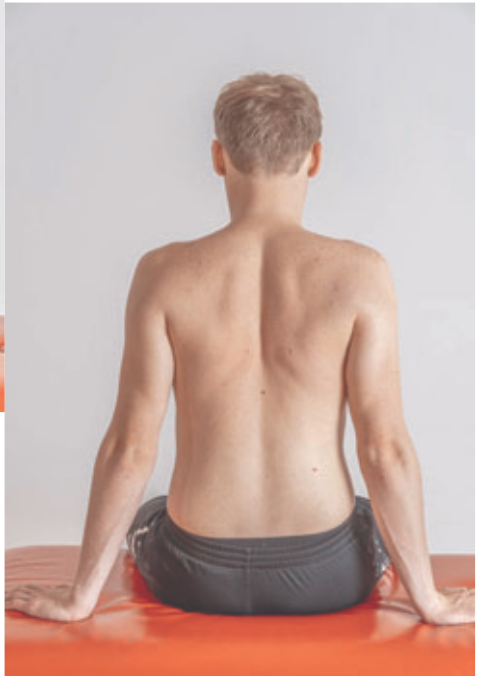
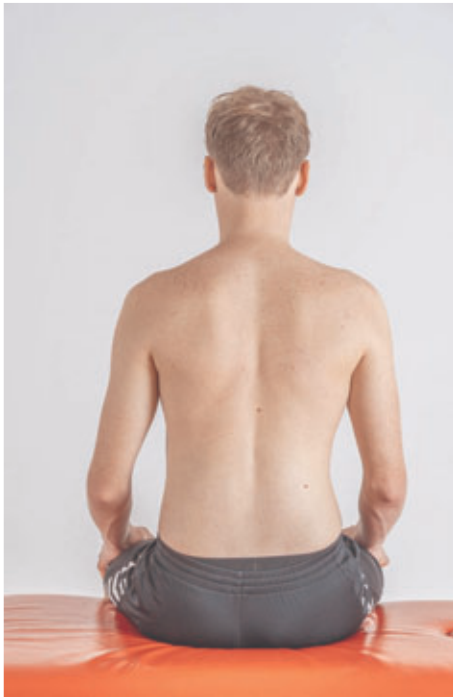
- Terapia manualna mająca na celu minimalizację obrzęków i uruchomienie połączeń stawowych w obrębie kompleksu stawu barkowego (łopatki, obojczyków, mostka, żeber)
- Terapia manualna w obrębie kręgosłupa szyjnego i piersiowego

KRYTERIA PRZEJŚCIA DO FAZY II

- pasywny zakres zgięcia 125st.
- Pasywna rotacja zewnętrzna do ok. 45st.
- Pasywne odwiedzenie 90st.

„WAHADEŁKO” – PODPIERAMY SIĘ RĘKĄ NIEOPEROWANĄ O STÓŁ
ORAZ LEKKO POCHYLAMY SIĘ W PRZÓD, RĘKA OPEROWANA WISI
SWOBODNIE PRZED NAMI – WPROWADZAMY JĄ W DELIKATNY
RUCH WAHADŁOWY (NIE DOPUSZCZAJĄC DO WYSTĄPIENIA BÓLU)

2

RETRAKCJA ŁOPATEK - „ŚCIĄGANIE” ŁOPATEK
W KIERUNKU KOŚCI KRZYŻOWEJ

ĆWICZENIE Z PIŁKĄ - POŁÓŻ PIŁKĘ NA STOLE, STAŃ TWARZĄ DO PIŁKI TAK, ABY TWOJE OPEROWANE RAMIĘ ZGIĘTE W ŁOKCIU MOGŁO NA NIEJ SWOBODNIE SIĘ OPIERAĆ. WYKONAJ RUCH ŁOPATKĄ W KIERUNKU KOŚCI KRZYŻOWEJ. PRZYTRZYMAĆ 10 SEK.

PASYWNE ZGIĘCIE DO 120 STOPNI – PACJENT W POZYCJI
LEŻĄCEJ, RĘKĄ ZDROWĄ DŹWIGA RĘKĘ OPEROWANĄ
DO OK. 120-125 STOPNI ZGIĘCIA

PASYWNE ZGIĘCIE DO 120 STOPNI – PACJENT W POZYCJI
LEŻĄCEJ, RĘKĄ ZDROWĄ DŹWIGA RĘKĘ OPEROWANĄ
DO OK. 120-125 STOPNI ZGIĘCIA

4

PASYWNE ROTACJA ZEWNĘTRZNA
(DO OK 45 STOPNI) – W POZYCJI LEŻĄCEJ,
WYKONYWANE Z POMOCĄ ŁASECZKI GIMNASTYCZNEJ

OCHRONA/AKTYWNY RUCH

FAZA II (4-6 TYG.)

Fizjoterapia 1x tydzień, ćwiczenia 6x tydzień

Przed każdym treningiem proszę zrobić 10 minutową rozgrzewkę
(rower, spacer szybszym krokiem)

Każde z ćwiczeń min 3x10 powtórzeń, lub do zmęczenia
(w przypadku ćwiczeń izometrycznych napięcie mięśnia utrzymać przez 10 sekund)

CELE REHABILITACJI

- stopniowe przywrócenie pełnego pasywnego zakresu ruchu
- Terapia przeciwbólowa i przeciwobrzękowa
- Zwiększenie wytrzymałości i siły mięśniowej
- Stopniowy powrót do wykonywania czynności dnia codziennego

UWAGI

- możliwe odstawienie zaopatrzenia ortopedycznego
- Unikać dźwigania
- Unikać podporów i podciągania się na rękach
- Unikać gwałtownych ruchów i szarpania
- Nie wykorzystywać aktywnego zakresu ruchu powyżej 90st. zgięcia i odwiedzenia
- Chłodzenie barku/krioterapia

ĆWICZENIA

- Mobilizacja stawu barkowego stojąc i opierając się na przedramionach na leżance
- Rower stacjonarny
- Retrakcja łopatek
- Przesuwanie ręki po ścianie/toczenie piłki po ścianie- stojąc przodem do ściany położyć na niej rękę zgiętą w łokciu. Lekko „ściągnąć” łopatkę w kierunku kości krzyżowej powoli przesuwaj rękę w górę (nie tracąc napięcia łopatki)
- Toczenie piłki po stole- umieść piłkę na stole tak, aby położona na niej ręka

była na równi z barkiem. Lekko ściągnąć łopatkę w kierunku kości krzyżowej powoli tocz piłkę w przód i tył (nie tracąc napięcia łopatki)

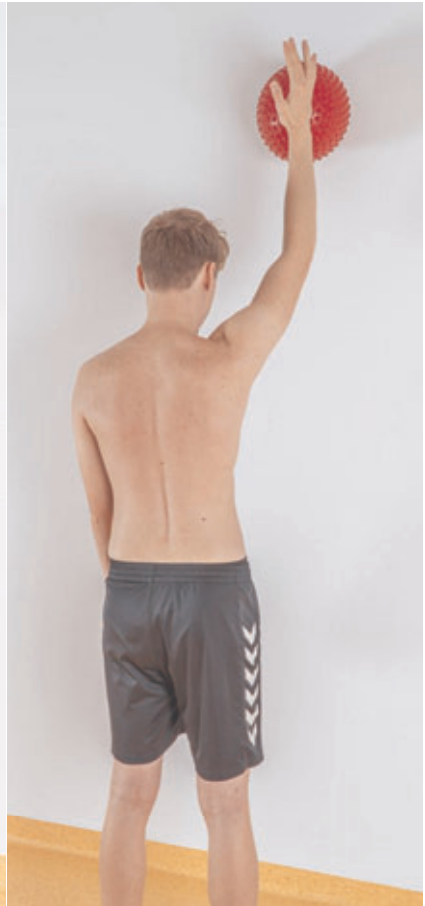
- Aktywne zgięcie- unoszenie ramienia przodem do granicy bólu nie przekraczając jednak 90 stopni (początkowo na leżąco i stopniowo przechodzić do wyższych pozycji- siedzenie, stanie)
- Ćwiczenia samowspomagane na zestawie bloczkowym
- W pozycji stojącej/ siedzącej odwodzenie ręki operowanej z wykorzystaniem laseczki gimnastycznej
- W pozycji stojącej/ siedzącej rotacja zewnętrzna przy użyciu laseczki gimnastycznej
- W pozycji stojącej ćwiczenia wyprostu w stawie barkowym przy użyciu laseczki gimnastycznej (laseczka za plecami- utrzymujemy podchwytem)

TERAPIA MANUALNA

- Terapia manualna mająca na celu minimalizację obrzęków i uruchomienie połączeń stawowych w obrębie kompleksu stawu barkowego (łopatki, obojczyków, mostka, żeber)
- Terapia manualna w obrębie kręgosłupa szyjnego i piersiowego
- Mobilizacja blizn
- Terapia manualna tkanek miękkich

KRYTERIA PRZEJŚCIA DO FAZY III

- pełny pasywny zakres ruchu
- odpowiednie napięcie mięśni

PRZESUWANIE RĘKI PO ŚCIANIE/TOCZENIE
PIŁKI PO ŚCIANIE- STOJĄC PRZODEM DO ŚCIANY
POŁÓŻ NA NIEJ RĘKĘ ZGIĘTĄ W ŁOKCIU. LEKKO
„ŚCIĄGAJĄC” ŁOPATKĘ W KIERUNKU KOŚCI
KRZYŻOWEJ POWOLI PRZESUWAJ RĘKĘ
W GÓRĘ (NIE TRACĄC NAPIĘCIA ŁOPATKI).

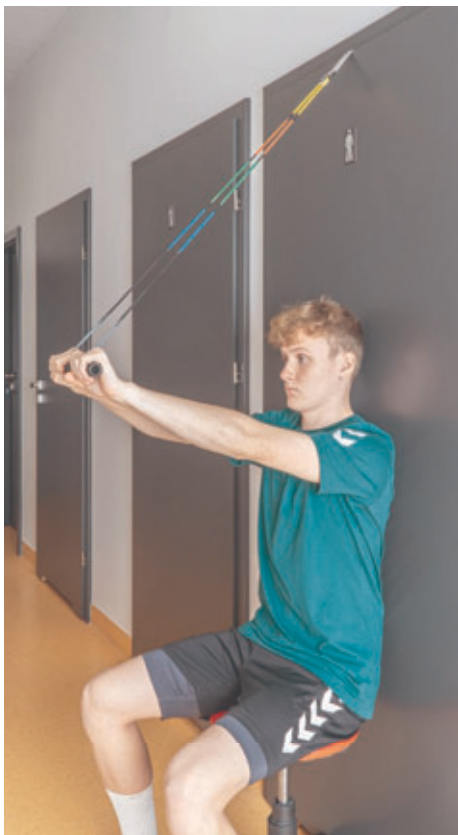

2
TOCZENIE PIŁKI PO STOLE – UMIEŚĆ PIŁKĘ NA
STOLE TAK, ABY POŁOŻONA NA NIEJ RĘKA BYŁA NA
RÓWNI Z BARKIEM. LEKKO ŚCIAGAJĄC ŁOPATKĘ
W KIERUNKU KOŚCI KRZYŻOWEJ POWOLI
TOCZ PIŁKĘ W PRZÓD I TYŁ
(NIE TRACĄC NAPIĘCIA ŁOPATKI).

AKTYWNE ZGIĘCIE - UNOSZENIE
RAMIENIA PRZODEM DO GRANICY
BÓLU NIE PRZEKRACZAJĄC JEDNAK
90 STOPNI (POCZĄTKOWO NA LEŻĄCO
I STOPNIOWO PRZECHODZIĆ
DO WYŻSZYCH POZYCJI
- SIEDZENIE, STANIE),

4
ĆWICZENIA SAMOWSPOMAGANE
NA ZESTAWIE BŁOCZKOWYM

W POZYCJI STOJĄCEJ/SIEDZĄCEJ
ODWODZENIE RĘKI OPEROWANEJ
Z WYKORZYSTANIEM
LASECZKI GIMNASTYCZNEJ

W POZYCJI STOJĄCEJ/SIEDZĄCEJ
ODWODZENIE RĘKI OPEROWANEJ
W WYKORZYSTANIEM ŁASECZKI
GIMNASTYCZNEJ

W POZYCJI STOJĄCEJ ĆWICZENIA
WYPROSTU W STAWIE BARKOWYM
PRZY UŻYCIU ŁASECZKI GIMNASTYCZNEJ
(ŁASECZKA ZA PLECAMI
- UTRZYMUJEMY PODCHWYTEM)

WCZESNE WZMACNIANIE

FAZA III (6-12 TYG.)

Fizjoterapia 1x tydzień, ćwiczenia 6x tydzień

Przed każdym treningiem proszę zrobić 10 minutową rozgrzewkę (rower, spacer szybszym krokiem)

Każde z ćwiczeń min 3x20 powtórzeń, lub do zmęczenia (w przypadku ćwiczeń izometrycznych napięcie mięśnia utrzymać przez 10 sekund)

CELE REHABILITACJI

- . Utrzymanie pełnego pasywnego zakresu ruchu
- . Przywracanie pełnego bezbolesnego aktywnego zakresu ruchu
- . Stopniowe przywracanie siły i wytrzymałości ramienia
- . Stopniowy powrót do aktywności funkcjonalnej
- . Początek wybranych aktywności związanych z uprawianym sportem

UWAGI

- . nie ćwiczyć z maksymalnym obciążeniem
- . Unikać gwałtownych ruchów
- . Unikać czynności w końcowych zakresach ruchu

ĆWICZENIA

Ćwiczenia stabilizacyjne:

- . Leżąc na plecach wypychanie prostej ręki z obciążeniem w stronę sufitu
- . Pompki na ścianie z wypychaniem łopatek
- . Leżąc lub stojąc wypychanie prostej ręki z taśmą terapeutyczną zaczeponą za plecami
- . Wypychanie łopatek w klęku podpartym- „koci grzbiet’

Ćwiczenia wzmacniające:

- . Unoszenie ręki leżąc na brzuchu w tył, bok i do przodu (o ile zakres pozwala)
- . Unoszenie łokci leżąc na brzuchu

- . Leżąc na stronie nieoperowanej- rotacja zewnętrzna zgiętego w łokciu ramienia z ciężarkiem- powrót z napiętą łopatką
- . Ćwiczenia rotacji zewnętrznej i wewnętrznej ramienia z taśmą terapeutyczną stojąc lub siedząc
- . Ściąganie łopatek z taśmą terapeutyczną zaczepioną o drzwi (można zaczepiać na różnych wysokościach)
- . Basen
- . Ćwiczenia KARDIO

TERAPIA MANUALNA

- . Terapia manualna mająca na celu minimalizację obrzęków i uruchomienie połączeń stawowych w obrębie kompleksu stawu barkowego (łopatki, obojczyków, mostka, żeber)
- . Terapia manualna w obrębie kręgosłupa szyjnego i piersiowego
- . Mobilizacja blizn
- . Terapia manualna tkanek miękkich

KRYTERIA PRZEJŚCIA DO FAZY IV

- . tolerancja progresji nisko zakresowych aktywności
- . Widoczna poprawa siły/dynamiki ramienia
- . Przywrócenie dynamicznej stabilności
- . Widoczny wzrost siły i stabilności dynamicznej potrzebny do przejścia na aktywności w wyższym zakresie ruchu

LEŻĄC NA PLECACH WYPYCHANIE
PROSTEJ RĘKI Z OBCIĄŻENIEM
W STRONĘ SUFITU

2 POMPKI NA ŚCIANIE
Z WYPCHNIĘCIEM ŁOPATEK

LEŻĄC LUB STOJĄC WYPYCHANIE
PROSTEJ RĘKI Z TAŚMĄ
TERAPEUTYCZNĄ
ZACZEPIONĄ ZA PLECAMI

WYPYCHANIE ŁOPATEK
W KLĘKU PODPARTYM
– „KOCI GRZBIET”

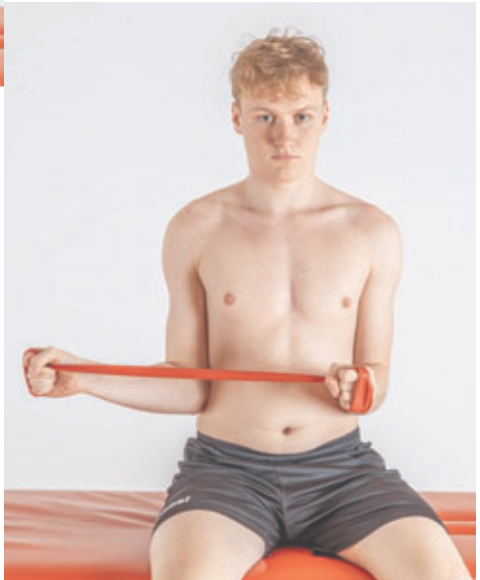
5 UNOSZENIE RĘKI LEŻĄC NA
BRZUCHU W TYŁ, BOK I DO
PRZODU (O ILE ZAKRES POZWALA)

UNOSZENIE ŁOKCI
LEŻĄC NA BRZUCHU

LEŻĄC NA STRONIE NIEOPEROWANEJ
- ROTACJA ZEWNĘTRZNA ZGIĘTEGO
W ŁOKCIU RAMIENIA Z CIĘŻARKIEM
- POWRÓT ZE NAPIĘTĄ ŁOPATKĄ

8 • ĆWICZENIA ROTACJI ZEWNĘTRZNEJ
I WEWNĘTRZNEJ RAMIENIA Z TAŚMĄ
TERAPEUTYCZNĄ – STOJĄC LUB SIEDZĄC

ZAAWANSOWANE WZMACNIANIE

FAZA IV (12 TYG.- 6 MIESIĄC)

Fizjoterapia 1x tydzień, ćwiczenia 6x tydzień

Przed każdym treningiem proszę zrobić 10 minutową rozgrzewkę (rower, spacer szybszym krokiem)

Każde z ćwiczeń min 3x30 powtórzeń, lub do zmęczenia (w przypadku ćwiczeń izometrycznych napięcie mięśnia utrzymać przez 10 sekund)

CELE REHABILITACJI

- . Utrzymanie pełnego bezbolesnego zakresu ruchu
- . Zwiększenie siły i wytrzymałości
- . Stopniowy powrót do pełnej aktywności funkcjonalnej
- . Powrót do aktywnego sportu

UWAGI

- . Kontrola dolegliwości podczas sportu, jeżeli pojawia się ból należy zmniejszyć intensywność

ĆWICZENIA

- . Rower, bieganie, basen
- . Kontynuacja i progres ćwiczeń stabilizacyjnych
- . Ćwiczenia w podporze na niestabilnym podłożu
- . Zaawansowane ćwiczenia wzmacniające adekwatne do uprawianego sportu
- . Trening rzutowy

KRYTERIUM ZAKOŃCZENIA REHABILITACJI

- . Pełna bezbolesna aktywność funkcjonalna i sportowa

1 KONTYNUACJA I PROGRES ĆWICZEŃ STABILIZACYJNYCH

1 KONTYNUACJA I PROGRES
ĆWICZEŃ STABILIZACYJNYCH

ĆWICZENIA W PODPORZE NA NIESTABILNYM PODŁOŻU

Przed powrotem do aktywnego sportu z wykorzystaniem operowanego barku konieczna konsultacja ortopedyczna.

Szczegółowy plan rehabilitacyjny
www.sprtoklinik.pl

UWAGA:

Powyższy program rehabilitacji jest jedynie ogólną instrukcją; od wskazanych wytycznych może istnieć wiele odstępstw. Rehabilitacja jest zawsze dostosowana indywidualnie do stanu zdrowia oraz potrzeb pacjenta i musi odbywać się pod nadzorem fizjoterapeuty. Przebieg rehabilitacji musi być zgodny z zaleceniami lekarza prowadzącego.

 SPORTOKLINIK®

CENTRUM ORTOPEDII I TRAUMATOLOGII SPORTOWEJ